PROTEJAT DE PRIVILEGIUL CONFIDENŢIALITĂŢII

MINISTERUL FINANȚELOR

CABINET MINISTRU

Nr. / .11.2026

Prim-Ministru,

Luca - Alexandru NICULESCU

INFORMARE

De la: Alexandru NAZARE, ministrul finanțelor

Tema: Implicațiile Legii responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, ca urmare a depășirii pragului de 60% pentru indicatorul datorie publică în PIB

În conformitate cu metodologia UE, datoria publică reprezintă datoria administrației publice consolidată intra și între subsectoarele administrației publice, definiție prevăzută la pct. 4 al art. 3 din Legea responsabilității fiscal bugetare nr. 69/2010, cu modificările și completările ulterioare, care este utilizată pentru raportarea la pragurile privind datoria publică prevăzute de legea menționată, în scopul menținerii la un nivel sustenabil al datoriei publice, astfel:

"*datoria publică, conform metodologiei Uniunii Europene - datoria administraţiei publice raportată către Comisia Europeană (Eurostat) şi publicată de Eurostat, exprimată ca procent în produsul intern brut*".

Conform datelor statistice publicate de Eurostat în data de 21 octombrie 2026, ponderea datoriei publice conform metodologiei UE în PIB este de **59,4% la sfârșitul trimestrul II 2026**. Având în vedere că România se află în procedura de deficit excesiv începând cu anul 2020, datoria publică a crescut gradual atât pentru acoperirea deficitelor bugetare ridicate, cât și pentru refinanțarea datoriei publice scadente.

Legea responsabilității fiscal-bugetare 69/2010 instituie un mecanism gradual de intervenție în condițiile în care nivelul ponderii datoriei publice în produsul intern brut, depășește pragurile de 45%, 50%, 55% și respectiv 60% din PIB.

Datoria guvernamentală a României calculată conform metodologiei Uniunii Europene, se situează la nivelul de 61,1% din PIB, la sfârșitul lunii august 2026, în condițiile în care indicatorul a depășit nivelul de 60% din PIB, cadrul legal prevede menținerea măsurilor aferente pragurilor anterioare, inclusiv cele referitoare la programul de reducere a ponderii datoriei publice în PIB și la înghețarea cheltuielilor salariale și de asistență socială. Suplimentar, art. 10 din Legea nr. 69/2010, prevede implementarea de măsuri pentru încadrarea indicatorului pe o tendinţă de scădere suficientă şi de apropiere de valoarea de referinţă într-un ritm satisfăcător în perioada de ajustare, în conformitate cu dispoziţiile Regulamentului (UE) 2024/1.263, parte a pachetului legislativ privind noul cadru european

de guvernanță economică (Pactul de stabilitate și creștere revizuit[1]), aprobat de Comisia Europeană în luna aprilie 2024.

Regulamentul (UE) 2024/1263 stabilește că, pentru statele membre cu o datorie publică mai mare de 60% din PIB sau cu un deficit mai mare de 3% din PIB, Comisia Europeană transmite o traiectorie de referință privind evoluția cheltuielilor nete. Aceasta trebuie să asigure că, până la sfârșitul perioadei de ajustare, datoria publică este plasată pe o traiectorie descendentă plauzibilă, inclusiv în scenarii nefavorabile, iar deficitul bugetar este redus și menținut sub 3% din PIB.

Planul bugetar-structural național pe termen mediu, stabilește traiectoria cheltuielilor nete, unele măsuri fiscal-bugetare, reformele și investițiile asumate pentru perioada de ajustare de 7 ani. Planul României a fost evaluat de Comisia Europeană și aprobat prin recomandare de către Consiliul Uniunii Europene la 21 ianuarie 2025. Traiectoria cheltuielilor nete stabilită prin recomandarea Consiliului reprezintă indicatorul operațional unic utilizat pentru supravegherea bugetară la nivelul Uniunii Europene.

Planul bugetar structural național pe termen mediu urmărește reducerea deficitului bugetar sub 3% pe parcursul perioadei 2025-2031, creând astfel premisele sustenabilității finanțelor publice și încadrării datoriei publice pe o traiectorie descendentă începând cu orizontul 2030-2031.

România a primit recomandări (recomandarea Consiliului din 1 iulie 2025) de menținere a cheltuielilor în limitele prevăzute (plafonul anual privind creșterea anuală a cheltuielilor nete fiind de 2,6% în 2026, 4,6% în 2027, 4,4% în 2028, 4,2% în 2029, 4,0% în 2030.

Respectarea plafoanelor de creștere a cheltuielilor nete și realizarea ajustării fiscale prevăzute de plan trebuie să conducă gradual la reducerea deficitului bugetar sub 3% din PIB și la înscrierea ponderii datoriei publice pe o traiectorie descendentă.

Prin urmare, măsurile naționale în cazul depășirii pragului de 60% din PIB pentru datoria publică trebuie să aibă în vedere și măsurile fiscal-bugetare cuprinse în Planul bugetar-structural național pe termen mediu și recomandările Consiliului Uniunii Europene formulate în contextul procesului de supraveghere economică și bugetară.

Referitor la prevederea din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, conform căreia aplicarea măsurilor trebuie realizată prin aprobarea unui act normativ cu putere de lege cel mai târziu în semestrul următor celui în care s-a

[1] *Pactul de stabilitate și creștere revizuit face parte din reforma cadrului de guvernanță economică al Uniunii Europene, intrată în vigoare la 30 aprilie 2024. Pachetul legislativ cuprinde Regulamentul (UE) 2024/1263 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală (reglementează component preventivă), Regulamentul (UE) 2024/1264 de modificare a normelor privind procedura de deficit excesiv (reglementează componenta corectivă) și Directiva (UE) 2024/1265 de modificare a cerințelor aplicabile cadrelor bugetare naționale.*

constatat depășirea pragului de datorie publică de 60% din PIB, respectiv semestrul II 2026, menționăm că începând cu anul 2025 au fost adoptate măsuri fiscale cu impact semnificativ. Acestea includ un set de măsuri intrate în vigoare la începutul exercițiului bugetar, urmat, în a doua parte a anului, de două pachete ample de măsuri de consolidare și îmbunătățire a disciplinei fiscal-bugetare, prezentate mai jos:

Măsuri fiscale intrate în vigoare la 1 ianuarie 2025

Pe partea de venituri, acestea au inclus reducerea plafonului pentru microîntreprinderi de la 500 mii euro la 250 mii euro în 2025 (respectiv la 100 mii euro începând cu 2026), majorarea impozitului pe dividende de la 8% la 10%, eliminarea scutirilor de impozit pe venit pentru salariile brute de până la 10 000 lei în sectoarele construcții, agricultură, industria alimentară și activităților de creare de programe pentru calculator, precum și introducerea unui impozit pe construcții, de 0,5/0,25% din valoarea construcțiilor contribuabililor care nu intră în baza de impozitare a impozitelor locale pe proprietate. Impactul fiscal a fost estimat la 0,35% din PIB pentru anul 2025.

Pe partea de cheltuieli, au fost adoptate o serie de măsuri restrictive, precum înghețarea angajărilor în sectorul public pentru a limita creșterea cheltuielilor de personal, înghețarea pensiilor și a drepturilor de asistență socială, limitarea subvențiilor pentru transportul studenților, înghețarea salariilor de bază, a sporurilor, tichetelor de masă, plăților pentru ore suplimentare și compensațiilor în sectorul public, precum și reducerea cu 50% a valorii voucherelor de vacanță. Alte măsuri au vizat limitarea creșterilor salariale în companiile de stat cu performanțe slabe, precum și restricționarea decontării concediilor medicale și a rambursărilor pentru servicii de sănătate.

Deși bugetul pentru anul 2025 a fost aprobat cu un deficit de 7%, în condițiile aplicării măsurilor în vigoare de la 1 ianuarie 2025, execuția bugetară din prima parte a anului indica riscul depășirii țintei inițiale. În consecință, au fost necesare măsuri suplimentare de consolidare fiscală. Astfel, odată cu instalarea noului Guvern la 23 iunie 2025, procesul de consolidare fiscală a fost accelerat prin adoptarea a două pachete succesive de măsuri, în a doua jumătate a anului 2025.

Pachetul din iulie 2025

Un prim set de măsuri a intrat în vigoare la 1 august 2025.

Pe partea de venituri, principalele măsuri au inclus: i) majorarea cotei standard de TVA de la 19% la 21%, precum și ajustarea cotelor reduse de 5% și 9% la 11% pentru bunuri și servicii precum cărți, activități culturale, hoteluri–restaurante–cafenele (HoReCa), locuințe sociale, energie, lemne de foc, alimente, medicamente, apă și pesticide, restul cotelor reduse fiind ridicate la 21%; ii) introducerea contribuției de sănătate pentru pensiile care depășesc 3.000 lei și pentru anumite beneficii sociale; iii) majorarea accizelor cu 10% pentru carburanți și alcool și cu 2,25% pentru tutun; iv) dublarea impozitului suplimentar pe sectorul bancar de la 2% la 4% pentru jumătate din anul 2025 și 2026, precum și majorarea taxelor pe jocurile de noroc.

Pe partea de cheltuieli, principalele măsuri au vizat reducerea sporurilor acordate în administrația publică (precum cele pentru condiții periculoase, pentru fonduri europene și alte categorii de prime și indemnizații), măsuri în domeniul educației (ajustarea normelor didactice și restructurarea sistemului de burse studențești), precum și măsuri care vizează sistemul de asigurări de sănătate, prin ajustarea nivelului de compensare a concediilor medicale și a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă.

Un al doilea set de măsuri din pachetul de iulie a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2026, incluzând majorarea impozitului pe dividende de la 10% la 16% și creșterea rovinietei anuale de la 28 la 50 de euro. Pe partea de cheltuieli, salariile din sectorul public și beneficiile sociale vor rămâne înghețate pe tot parcursul anului 2026, iar pragul pentru voucherele de vacanță va fi redus.

Impactul fiscal al pachetului din iulie a fost estimat la 0,6% din PIB în 2025 și la 3,45% din PIB pentru 12 luni de implementare.

Pachetul din septembrie 2025

Cel de-al doilea pachet de consolidare a fost asumat în septembrie 2025, măsurile intrând in vigoare de la 1 ianuarie 2026, cu un impact estimat pe venituri de aproximativ 0,3% din PIB în 2026. Pe partea de venituri, măsurile includ: i) o creștere cu 70% a impozitelor pe clădiri rezidențiale și terenuri și eliminarea unor scutiri; ii) revizuirea și majorarea impozitului pe mijloacele de transport, diferențiat după capacitatea cilindrică și norma de poluare; iii) introducerea unei taxe logistice de 25 lei pentru fiecare colet extracomunitar sub 150 euro; iv) creșterea impozitării câștigurilor de capital, inclusiv pentru criptomonede; ridicarea plafonului de contribuții sociale pentru PFA la echivalentul a 72 de salarii minime; și majorarea rovinietei pentru vehiculele de transport marfă.

Alte măsuri cu potențial de creștere a veniturilor au vizat consolidarea controalelor bazate pe risc în domeniile cu evaziune fiscală ridicată, introducerea testelor de integritate și a camerelor video pentru inspectorii fiscali, reguli mai stricte pentru eșalonarea arieratelor (acceptată doar cu garanții reale), consolidarea cadrului privind insolvențele, licitații online pentru bunuri sechestrate și accelerarea recuperării arieratelor.

Pe partea de cheltuieli și reforme structurale, pachetul a inclus reforma pensiilor speciale pentru magistrați (jalon PNRR), reforme de guvernanță corporativă pentru întreprinderile de stat, măsuri de restructurare a autorităților de reglementare independente, măsuri pentru creșterea eficienței în sistemul de sănătate și reducerea cheltuielilor la nivelul autorităților de reglementare independente.

În anul 2025 deficitul bugetar ESA a fost de 7,8% din PIB în scădere cu 1,4 puncte procentuale față de nivelul înregistrat în anul 2024 (9,2% din PIB). În termeni de deficit primar ajustarea este și mai amplă (-1,8 puncte procentuale) reflectând eficacitatea măsurilor adoptate.

Veniturile totale au crescut cu 1,4 puncte procentuale din PIB susținute atât de veniturile curente — în principal TVA și impozitul pe venit cât și de o absorbție mai ridicată a fondurilor UE (+1,3 puncte procentuale). Dinamica TVA a accelerat începând cu luna august

pe fondul majorării cotelor în timp ce creșterea Impozitului pe venitul persoanelor fizice a fost determinată preponderent de încasările mai mari din impozitul pe salarii, în urma eliminării scutirilor fiscale acordate salariaților din sectorul construcții, agricol, industria alimentară și a activităților de creare de programe pentru calculator.

Cheltuielile totale s-au menținut aproximativ constante ca pondere în PIB. Efortul de consolidare pe partea de cheltuieli se reflectă cu precădere în ajustarea ponderii cheltuielilor de personal (-0,7 puncte procentuale) ca urmare înghețării salariilor în sectorul public precum și a celor cu bunuri și servicii (-0,6 puncte procentuale din PIB) și a subvențiilor (-0,3 puncte procentuale din PIB). Pe de altă parte, aceste evoluții au fost contrabalansate de creșterea plăților cu dobânzile (+0,4 puncte procentuale din PIB) în contextul unor costuri de finanțare mai ridicate precum și de majorarea cheltuielilor cu asistența socială (+0,24 puncte procentuale din PIB) în principal pe seama efectului de bază aferent recalculării pensiilor din septembrie 2024. Totodată. cheltuielile de investiții s-au majorat cu 0,2 puncte procentuale pe fondul accelerării proiectelor finanțate prin PNRR.

În anul 2026 au fost adoptate măsuri fiscale care includ ajustări ale unor regimuri de impozitare — între care impozitul minim pe cifra de afaceri și regimul microîntreprinderilor — precum și măsuri de îmbunătățire a colectării prin extinderea digitalizării fiscale. Acestea sunt completate de măsuri de stimulare a investițiilor și inovării inclusiv prin introducerea creditului fiscal pentru cercetare-dezvoltare și a mecanismelor de amortizare accelerată/supraccelerată. În ansamblu, măsurile urmăresc atât consolidarea bazei de venituri bugetare cât și susținerea mediului de afaceri și a creșterii economice.

Procesul de consolidare fiscală se intensifică în acest an, deficitul bugetar ESA fiind estimat să se reducă cu 1,8 puncte procentuale din PIB față de anul 2025, ajungând la 6.0% din PIB. Această ajustare se bazează în principal pe măsurile fiscal-bugetare adoptate în a doua parte a anului 2025 atât pe partea de venituri cât și pe cea de cheltuieli.

Prezentăm mai jos estimările Ministerului Finanțelor privind evoluția datoriei publice conform metodologiei UE, precum și proiecția acesteia până în 2031, perioadă care acoperă perioada de ajustare conform Planului bugetar structural național pe termen mediu al României, aprobat de Comisia Europeană și Consiliu.

-% în PIB-

	2023	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**
Deficit bugetar conform metodologiei UE (ESA)	**6,7**	**9,2**	**7,8**	**6,0**	**5,2**	**4,2**	**3,2**	**3,4**	**2,5**
Datoria publică conform metodologiei UE	**49,4**	**54,6**	**58,9**	**62,0**	**63,5**	**64,3**	**64,3**	**62,5**	**61,2**

Notă: pentru perioada 2026-2028 estimările de deficit sunt cele conform Strategiei Fiscal-Bugetare 2026 – 2028 și Raportul privind situația macroeconomică pe anul 2026 și proiecția acesteia pe anii 2027-2029, iar cele pentru perioada 2030-2031 sunt estimări prezentate în Planul bugetar structural național pe termen mediu. Proiecția de datorie este conform documentelor mai sus menționate cu excepția 2026 – 2029 care a fost actualizata conform prognozei CNSP – Octombrie 2026.

În concluzie, măsurile luate de Guvern începând cu anul 2025 au susținut și sustin procesul de consolidare fiscală în vederea respectării angajamentelor României din Planul Bugetar-Structural Național pe Termen Mediu aferent perioadei 2025-2031 privind ajustarea deficitului bugetar până la nivelul de 2,5% din PIB în anul 2031 și înscrierea evoluției datoriei publice în PIB pe o traiectorie descendentă, cu încadrarea sub pragul de 60% din PIB începând cu anul 2031 și până în anul 2041.

În acest context, consolidarea fiscală graduală și scăderea deficitului bugetar pe termen mediu si lung către ținta recomandată de Comisia Europeană, în conformitate cu prevederile Tratatului de la Maastricht, vor determina, în consecinţă, reducerea necesităților de finanțare la nivel guvernamental și a costurilor de împrumut suveran, creând totodată, condiții mai favorabile pentru stabilizarea și reducerea sub pragul de 60% din PIB a datoriei publice.

Având în vedere că, potrivit estimărilor actuale, în perioada 2026 – 2031 ponderea datoriei publice în PIB se va menține peste pragul de 60% din PIB, devin aplicabile prevederile art.13 din Legea nr. 69/2010. În consecință, Guvernul nu va putea aproba măsuri care determină majorarea cheltuielilor totale de personal sau a cheltuielilor totale cu asistența socială din sectorul public.

Prezentăm anexat prevederile relevante din Legea nr. 69/2010 privind depășirea pragurilor ale indicatorului datoria publică în PIB.

Anexa

Legea responsabilităţii fiscal-bugetare nr. 69/2010

-extras-

"ART. 10
În cazul în care raportul dintre datoria publică, conform metodologiei Uniunii Europene, şi produsul intern brut depăşeşte valoarea de referinţă de 60% din produsul intern brut, prevăzută la art. 1 din Protocolul nr. 12 privind procedura aplicabilă deficitelor excesive, anexat la tratatele Uniunii Europene, **se implementează măsuri pentru încadrarea indicatorului pe o tendinţă de scădere suficientă şi de apropiere de valoarea de referinţă** într-un ritm satisfăcător în perioada de ajustare, în conformitate cu dispoziţiile Regulamentului (UE) 2024/1.263.

……..

ART. 13
Limite pentru datoria publică calculată conform metodologiei Uniunii Europene:

1. Dacă datoria publică depăşeşte 45% din produsul intern brut, dar se situează sub 50% din produsul intern brut, Ministerul Finanţelor Publice prezintă Guvernului un raport privind justificarea creşterii datoriei şi prezintă propuneri pentru menţinerea acestui indicator la un nivel sustenabil.

2. Dacă datoria publică depăşeşte 50% din produsul intern brut, dar se situează sub 55% din produsul intern brut:
   a) Guvernul prezintă public şi aplică în cel mai scurt timp un program pentru reducerea ponderii datoriei publice în produsul intern brut;
   b) programul prevăzut la lit. a) cuprinde, fără a se limita la acestea, şi măsuri care determină îngheţarea cheltuielilor totale privind salariile din sectorul public;
   c) măsurile cuprinse în programul prevăzut la lit. a) se aplică prin aprobarea unui act normativ la nivel de lege, astfel încât să se asigure aplicabilitatea măsurilor într-un termen cât mai scurt, cel mai târziu în semestrul următor celui în care s-a constatat depăşirea procentului de datorie publică.

3. Dacă datoria publică depăşeşte 55% din produsul intern brut, dar se situează sub 60% din produsul intern brut:
   a) se aplică prevederile pct. 2;
   b) Guvernul iniţiază măsuri care să determine îngheţarea cheltuielilor totale privind asistenţa socială din sistemul public;
   c) măsurile prezentate potrivit lit. b) se aplică prin aprobarea unui act normativ la nivel de lege, astfel încât să se asigure aplicabilitatea acestora într-un termen cât mai scurt, cel mai târziu în semestrul următor celui în care s-a constatat depăşirea procentului de datorie publică.

4. **Dacă datoria publică depăşeşte 60% din produsul intern brut:**
   a) se aplică prevederile pct. 3;
   b) Guvernul iniţiază şi aplică un program de reducere a datoriei publice potrivit prevederilor art. 10;
   c) măsurile cuprinse în programul prevăzut la lit. b) se aplică prin aprobarea unor acte normative la nivel de lege, prin care să fie identificate măsuri urgente de reducere a deficitului bugetar şi a datoriei publice, cel mai târziu în semestrul următor celui în care s-a constatat depăşirea procentului de datorie publică.

5. Prevederile pct. 2, 3 şi pct. 4 lit. a) nu se aplică în condiţiile manifestării unor circumstanţe extraordinare, dacă neaplicarea nu periclitează sustenabilitatea datoriei publice pe termen mediu şi lung."